

ת"פ 19163/11/12 - חיים הירשמן, שמואל הירשמן, אליעזר לנדי נגד מדינת ישראל - היחידה הכלכלית

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 19163-11-12 מדינת ישראל נ' הירשמן ואח'
בפני כב' השופט כרמי מוסק

המבקשים	1. חיים הירשמן 2. שמואל הירשמן 3. אליעזר לנדי באמצעות ב"כ עו"ד אריאל עטרי
נגד המשיבה	מדינת ישראל - היחידה הכלכלית באמצעות ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז י-ם

החלטה

1. ביום 4.5.15 הגישו המבקשים שלפני בקשה קצרה (שלא לומר קצרצרה), הנושאת כותרת "בקשה לגילוי חומר חקירה". בבקשה פירטו המבקשים את העובדות הבאות:

א. הוגש כנגדם כתב אישום בת"פ 19161-11-12.

ב. כבר נקבע כי רישום פלילי של עדי תביעה הוא חומר חקירה.

2. לפיכך, התבקש בית המשפט להורות על גילוי הרישום הפלילי של עדי התביעה שאינם שוטרים.

3. עוד הפנו המבקשים לבש"פ 4481/00 **יחזקאלי נ' מדינת ישראל**, וכן לבש"פ 5881/06 **בניזרי נ' מדינת ישראל**.

4. ביום 5.5.15, לאחר שהבקשה הועברה לעיוני, הופנו המבקשים להחלטת בית המשפט העליון בבש"פ 600/15 **מתיתיהו הירשמן נ' מדינת ישראל**, מיום 1.2.15.

5. יודגש, כי אותה החלטה עסקה בבקשה זזה באותו עניין שאמנם הוגשה על ידי מבקש אחר, אלא שמדובר
עמוד 1

בכתב אישום אחד, ובבקשה זהה לחשוף את המרשם הפלילי של כל העדים. בהתאם לכך נדרש ב"כ המבקשים למסור את הפירוט הקונקרטי הנדרש וההנמקות הנדרשות על פי החלטת בית המשפט העליון. עוד קבעתי, כי לטעמי החלטת בית המשפט מחייבת את המבקשים שלפניי, חרף העובדה שמדובר במבקשים שונים, שכן מדובר בבקשה זהה ובכתב אישום זהה.

6. תגובת המבקשים הייתה, כי הם מבקשים שייקבע דיון, וכך הוחלט.

7. עוד קודם לדיון בחרה המשיבה להגיב בכתב. המשיבה פירטה, כי מדובר ב-230 עדים שאינם שוטרים, וכי מדובר בבקשה רביעית זהה. לטעמה של המשיבה, ראוי לדחות את הבקשה על הסף לאור החלטת בית המשפט העליון בבש"פ 600/15 הנ"ל, שכן המבקשים לא מסרו פירוט קונקרטי כנדרש, לגבי כל אחד מהעדים. המשיבה הפנתה להחלטות הקודמות שניתנו על ידי בית המשפט המחוזי בעניין זה. המשיבה חזרה על עמדתה, כי תהיה נכונה לפנות למשטרת ישראל ולבקש את גיליון המרשם הפלילי ביחס לעדים מרכזיים יחסית מבחינת הפוטנציאל הראייתי הטמון בעדותם, כאשר למבקשים יש יסוד להניח שלשאלת עברם הפלילי עשויה להיות רלבנטיות של ממש להגנתם, אם ימצא כי גיליונות אלה כוללים רישומים של הרשעות רלבנטיות ובעלי תועלת פוטנציאלית להגנת הנאשמים, בהתאם לאמות המידה שנקבעו בהחלטה שניתנה בעניין **בניזרי**, המשיבה תעמיד גיליונות אלה לעיון המבקשים.

8. כאמור, ביום 1.2.15 ניתנה החלטת בית המשפט העליון בבש"פ **מתיתיהו הירשמן** (הוא הנאשם מס' 1), לפיה נקבעו הקווים המנחים, שלפיהם ראוי לנהוג בעניין זה.

9. באותו עניין דחה בית המשפט העליון את בקשת העורר לחשוף לפניו את כל 230 גיליונות ההרשעות הקודמות של עדי התביעה שאינם שוטרים, שכן העורר לא עמד בנטל המוטל עליו לשכנע כי קיימות טענות קונקרטיות לגבי עד זה או אחר, לפיה גילוי המרשם הפלילי יכול להצמיח תועלת צפויה להגנות, וכי בקשת העורר "אינה חורגת מגדר תקווה ספקולטיבית רחוקה שאין בה כדי להצדיק כי בית המשפט יעיין בחומר שבמחלוקת, ולא כל שכן החומר יועבר לעיונו שלו".

10. בית המשפט הוסיף וציין באותו עניין כי:

"זכותו של העורר שמורה לו לפנות בהמשך לבית המשפט המחוזי בבקשה עתידית וקונקרטית שתתאם את אמות המידה האמורות, ככל שתימצא לכך עילה שבדין, ובית המשפט יחליט בה כחוכמתו".

11. עוד יודגש, כי בהתאם להחלטות בית המשפט העליון בעבר, נקבע כי יש למצוא את האיזון הראוי, שעה שהעיון כרוך בפגיעה בזכויות יסוד של עדים ומתלוננים, ועיון בגיליונות המרשם הפלילי מהווה פגיעה מסוג זה, ועל כן האיזון הראוי ייעשה כך שבשלב ראשון בית המשפט יעיין בחומר המבוקש רק לאחר שהסנגור הצביע לפני בית המשפט על הרלבנטיות שיש בעיון להגנת הנאשם, ולאחר שניתנה למאשימה הזכות להגיב, בית המשפט השתכנע כי על פני הדברים קיימת אפשרות החורגת מגדר תקווה ספקולטיבית רחוקה שתהיה בחומר תועלת להגנת הנאשם. במקרים בהם לא

השתכנע בית המשפט כי כך הם פני הדברים, ימנע הוא עצמו מלעיין בחומר האמור. בשלב הבא, ישקול בית המשפט אם להעמיד את החומר לעיון הנאשם וסנגורו. בשלב זה נדרש בית המשפט לבחון האם קיימת אפשרות סבירה שתהא בחומר תועלת להגנת הנאשם.

12. בדיון שהתקיים ביום 13.6.15 הוריתי לב"כ המבקשים להגיש בכתב רשימה של עדים שלגביהם הוא מבקש לחשוף את גיליון ההרשעות הקודמות תוך מתן הנמקה לגבי כל עד או קבוצת עדים והתייחסות למבקשים במסגרת כתב האישום.

13. ביום 26.6.15 הגיש ב"כ המבקשים הודעה לבית המשפט ובה חילק את העדים לגביהם הוגשה הבקשה לארבע קבוצות, כדלקמן:

- א. עדים שהפלילו את הנאשמים באופן ישיר והצורך בבירור שאלת מהימנותם מוצדק וברור.
- ב. עדים שטוענים כי תעודות הזהות שהוצגו להם בחקירה אינן שלהם, וכי לא למדו במוסדות בהם היו רשומים. ככל שעדותם תימצא כלא מהימנה ויסתבר כי זייפו את תעודת הזהות וכי נתוני תעודות הזהות נכונים, או כי למדו במוסד בו היו רשומים - לא ניתן יהיה לבסס חשדות לגבי חלק מהנאשמים.
- ג. עדים שטענו שלא היו תלמידים במוסדות "המתמידים". ככל שעדותם לא תימצא מהימנה ויסתבר כי אכן למדו במוסדות - לא ניתן יהיה לבסס חלק מהחשדות כלפי הנאשמים.
- ד. עדים שחלקם אף מורשי חתימה בחשבונות "המתמידים", מעידים על אופי סדרי הפעילות, על בעלי תפקידים במוסדות "המתמידים" ועל אירועים בהם היו מעורבים, לכאורה. ככל שעדותם לא תימצא מהימנה, לא ניתן לבסס חלק מהחשדות כלפי הנאשמים.

14. לבקשה צורפה טבלה, בה ניתן פירוט בתמצית לגבי כל אחד מהעדים המופיעים בבקשה, היינו תוכן עדותו המפלילה, העניין לגביו מתייחסת עדות זו, ולמי מהנאשמים מתייחסת העדות.

15. ראוי להדגיש, כי בכתב האישום נכללים נאשמים נוספים. באופן כללי נטען בכתב האישום, כי הנאשמים הוציאו כספים במרמה ממדינת ישראל בסכום של כ-48 מיליון ₪ לאחר שטענו כי במוסדות שונים שבניהולם לומדים 1650 תלמידים, שעה שמדובר היה בזיוף תעודות הזהות ובפעולות נוספות בדרכי מרמה וזיוף אחרות במטרה להונות ולהוציא כספים שלא כדין ממדינת ישראל.

16. ביום 21.7.15 הגיבה המשיבה להודעת המבקשים. המשיבה טענה כי המבקשים לא כללו הנמקות מפורטות לגבי כל אחד מהעדים. כמו כן טענה, כי מדובר בעדים רבים שתוכן עדותם שולית, או כאלה ששתקו בחקירה או שתוכן עדותם זהה. המשיבה טענה כי לא ניתנה הנמקה קונקרטית ולא הובהרה התועלת הפוטנציאלית שיכולה לצמוח

למבקשים. יחד עם זאת, הציגה המשיבה לעיון בית המשפט גיליונות מרשם פלילי של 30 מהעדים שבכתב האישום. לטענת המשיבה, יש להביא בחשבון כי מדובר "בפסיפס של ראיות"; אין מדובר בעד מרכזת אחד; המבקשים שתקו בחקירתם; לא ניתן לדעת אפוא מהו קו ההגנה שטענו; וכיצד חשיפת המרשם הפלילי, ככל שזה קיים, תועיל להם.

17. בהמשך התגובה התייחסה המשיבה לקבוצת העדים הראשונה שהוגדרה על ידי המבקשים כעדים שהפלילו את המבקשים באופן ישיר. המשיבה בחנה קבוצה זו. לטעמה, חלק מהעדים שנכללו בה כלל לא הפלילו את הנאשמים באופן ישיר, ובסופו של דבר הציגה לעיון בית המשפט רישומים פליליים של 21 עדים מתוך קבוצה זו, שעה שלגבי עדים אחרים נטען כי אלה כלל לא הפלילו את המבקשים או הציגו שמות שונים.

18. באשר לעדים שבקבוצות השנייה והשלישית, טוענת המשיבה כי מדובר לכל היותר בתקווה ספקולטיבית, היינו כי אם עדים אלה, שאינם מפלילים באופן ישיר את המבקשים, ימצאו כמי שאינם דוברי אמת, לא ניתן יהיה לבסס הרשעה על עדותם. אומר מייד, כי בעניין זה מקובלת עלי עמדת המשיבה. אין מדובר בעדים שחשיפת גיליון המרשם הפלילי יכול להביא תועלת כלשהי למבקשים, ולא עלה בידי המבקשים להצביע על תועלת כלשהי. מדובר בעדים שלא היו מעורבים בפרשה באופן פעיל ועל פי הנטען נעשה שימוש בזהותם.

19. באשר לקבוצה הרביעית, עדים שעל פי הנטען על ידי המבקשים היו מורשי חתימה בחשבונות "המתמידים", מעידים על סדרי הפעילות, על בעלי תפקידים במוסדות "המתמידים" ועל אירועים בהם היו מעורבים, טוענת המשיבה כי טענות המבקשים באשר לתועלת הפוטנציאלית, כלליות וחסרות פירוט נדרש. לא ניתן נימוק קונקרטי לגבי כל אחד מהעדים. לגבי חלק אחר מהעדים נטען כי מעורבותם שולית ביותר, חלקם עדותם טכנית לחלוטין ולא פורט בעניינם דבר בטבלה. יחד עם זאת, הציגה המשיבה לעיון בית המשפט מרשם פלילי של שמונה עדים מתוך קבוצה זו, שלטעמה בעדותם טמון פוטנציאל ראייתי מסוים.

20. לאחר שבחנתי את הפירוט שניתן על ידי המבקשים באשר לעדים המופיעים בקבוצה הרביעית, אינני סבור כי המבקשים עמדו בנטל לשכנע כי חשיפת גיליונות הרישום הפליליים יכולה לסייע בהגנתם באופן כלשהו.

21. שונים הם פני הדברים לגבי הקבוצה הראשונה. עיון בתמצית עדותם, כפי שפורטה בטבלה שערך ב"כ המבקשים, מלמד, כי אלה אכן מפלילים באופן ישיר את המבקשים, כאשר מדובר בעבירות של מרמה וזיוף. לטעמי, ראוי לחשוף בפני בית המשפט בלבד, בשלב זה, את המרשם הפלילי של עדים אלה. כאמור, לגבי חלקם חשפה המשיבה את המרשם הפלילי, תוך שהיא עורכת אבחנה בין אלה לאחרים באותה הקבוצה. לא מצאתי מקום לאבחנה זו, ועל כן אני מורה כי המרשם הפלילי לגבי יתר העדים בקבוצה הראשונה יוצג לעיון בית המשפט.

22. מדובר בעדים הבאים, זאת על פי מספרם בכתב האישום: 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 86, 87, 95, 98, 105, 106, 107, 108, 117, 118, 147, 168 ו-196.

23. לאחר שכך ייעשה, תינתן החלטה אם יש מקום להעביר גיליונות מרשם פלילי כלשהם לעיון המבקשים.

24. גיליונות המרשם הפלילי האמורים לעיל יועברו לבית המשפט עד ליום 1.11.15.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תשע"ו, 07 אוקטובר 2015, בהעדר הצדדים.

כרמי מוסק, שופט